

Nogle nye
Octocoraller fra Danienet.

Af

K. Brünnich Nielsen.

Meddelelser fra Dansk geologisk Forening. Bd. 6. Nr. 28.

1925.

Ansaret for Afhandlingernes Indhold paahviler Forfatterne.

Siden Offentliggørelsen af »*Heliopora incrustans*« i 1917*) er der fra forskellige Indsamlinger i Danienet fremkommet nye Fund af Octocoraller, som yderligere forøger Kendskabet til denne Dyregruppe og atter viser, hvor nær Danienaflejringernes Fauna kommer til de tilsvarende recente.

Det var tidligere paavist, at der i Danienet fandtes Repræsentanter for følgende Familier:

1. *Pennatulidae*, E & H,
Slægten *Graphularia*.
2. *Gorgonidae*, E & H, med Underfamilierne
Gorgoninae, E & H,
Slægten *Prinnoa* og
Slægten *Gorgonella*,
Isinae, E & H,
Slægten *Isis* og
Slægten *Mollkia*.
3. *Helioporidae* Moseley,
Slægten *Heliopora*.

Foruden disse er der nu ogsaa funden Rester af Gorgonidernes 3die Underfamilie:

Corallinae, E & H,
Slægten *Corallium*.

Corallium Findborgii nov. sp.

Fig. 1.

Colony fanlike with irregular ramification without articulations. The surface with irregular folds and faint impressions of zooids.

Ved afdøde Lærer PINDBORG'S Velvillie er jeg kommen i Besiddelse af en Octocoral fra Faxe, som viser sig at tilhøre Slægten *Corallium*.

*) K. BRÜNNICH NIELSEN, 1917: *Heliopora incrustans nov. sp.* With a Survey of the *Octocorallia* in the Deposits of the Danian in Denmark. Meddel. Dansk geolog. Forening. Bd. 5. Nr. 8.

28. 4 K. BRÜNNICH NIELSEN: Nogle nye Octocoraller fra Danienet.

Der findes kun eet Stykke, som er et ret stort Brudstykke af en Koloni. Grenene er nogenlunde ordnede i Vifteform. Der er intet Rodstykke. Den tykkeste Gren er

Fig. 1. *Corallium Pindborgii* nov. sp. Nat. Størrelse.
Koralkalk, Faxe.

ca. 5 mm i Gennemsnit og forgrener sig uregelmæssigt med Grene til begge Sider, snart tykkere, snart tyndere. Der er ingen Gaffeldeling. Naar 2 Grene under Væksten kommer i Berøring med hinanden, smelter de sammen og kan da danne netformede Udbredninger. Paa de tyndeste Grene

kan, ligesom hos Slægten *Mollkia* ses enkelte Indtryk af de basale Dele af Enkeltindividerne. Disse Indtryk er glatte, skaalformede, hulede ned i Grenene. Randen af Indtrykene er kornet. Hele den øvrige Overflade af Grenene viser tynde, fingeraftrykklignende Figurer, ganske som *Mollkia*. Gennemsnit af Grenene viser, at disse er dannede af en compact Kalkmasse med enkelte uregelmæssige smaa Hulrum.

At det ikke drejer sig om en *Mollkia*, ses let deraf, at der ikke er skiftende Kalk- og Hornled og deraf, at Førgreningen er uregelmæssig. Hele Stykket danner derfor som *Corallium rubrum*, et udelt Stykke uden Ledforbindelser.

I smaa Brudstykker er denne Art vanskelig at kende, idet de let kommer til at ligne Brudstykker af *Mollkia*'s Kalkled, hvor Mærker efter Hornleddene mangler.

Det beskrevne Stykke er det eneste, der findes for Tiden, men, naar Opmærksomheden henledes paa Slægtens Tilstedeværelse, vil der vel nok dukke flere Eksemplarer frem.

Jeg har givet Arten Navnet *Pindborgii*, fordi PINDBORG'S sjældne Energi som Samler af Faxeforsteninger har forøget Kendskabet til Danienfaunaen ikke blot med en ny Art, men med en hel ny Underfamilie.

Primnoa gracilis nov. sp.

Fig. 2—3.

Small hollow chalkcovers belonging to the finest branches of the horny (?) colony as to be seen in the genus *Primnoa*. The surface with longitudinal folds irregularly inserted with secondary ridges. The chalkcovers often ramificated.

Som endnu en ny Octocoral findes nogle Rester af en Koloni, som aabenbart har været hornagtig i meget stor Udstrækning, men kun enkelte Steder i sine fineste Grene har dannet Kalkaflejringer, der har kunnet bevares gennem Tiderne.

Disse Smaagrene er af ca. 1 mm Tykkelse og af 3—4 mm's Længde. Enderne af disse Kalkstykker er ofte afrundede jævnt ved Endekanterne, hvilket viser, at de ikke er afbrudte, men oprindeligt har haft den nuværende Længde.

Fig. 2.

Fig. 3.

Primnoa gracilis nov. var.

Sex Gange forstørret. Bryozokalk, Faxe.

Meget ofte er disse Stykker forgrenede, idet der paa Siderne af dem findes Smaagrene af mindre Tykkelse. Alle Stykker er hule, ofte forsynede med Længdekammer indvendigt. Paa Ydersiden er Stykkerne forsynede med længdeløbende Kamme, der jævnlig bliver uregelmæssige ved Indskud af nye Kamme. De mindre Grenes Hulhed staar aldrig i Forbindelse med de størres. Selve Kalkstykkets Væv er løst opbygget, meget porøst.

Korallen har aabenbart været en Hornkoral med spredte Kalkaflejringer som Forstærkninger paa de mindste Grene, saaledes som det ofte ses f. Eks. hos Slægten *Primnoa*.

Arten kendes fra Bryozokalk i Faxe, fra Rejstrup og fra Herfølge, og fra Skrivekridtet paa Stevns Klint, hører altsaa til de faa Arter, der findes baade i Skrivekridt og Danien.

Dette lille Brudstykke fra Stevns viser, at der i Skrivekridtet har været Belingelser for Bevarelsen af Octocoraller, saa man kan gaa ud fra, at naar man kun saa sjældent finder Rester af dem, er det, fordi de kun har været yderst sparsomt tilstede ved Kridtets Aflejring.